

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 8 lipca 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.6.2019.EL

Pani
Magdalena Stefańska
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
W Wałbrzychu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15-17 maja 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234, ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 15 maja 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja

2014 r. do dnia 15 maja 2019 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 15 maja 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w dniu 16 czerwca 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Magdalena Stefańska powołana na stanowisko Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu z dniem 1.10.2018 roku. W okresie do dnia 27.09.2018 r. jednostka kierowała Pani Grażyna Urbańska.

Pani Magdalena Stefańska oraz Pani Grażyna Urbańska ponoszą odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Prezydent Miasta Wałbrzych upoważnił:

1. Panią Magdalenę Stefańską – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:

- Zarządzenia nr 668/2018 z dnia 5 października 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
- Zarządzenia nr 678/2018 z dnia 09 października 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

2. Pana Krzysztofa Czaję - Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:

- Zarządzenia nr 767/2011 z dnia 27 czerwca 2011 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

- Zarządzenia nr 771/2011 z dnia 27 czerwca 2011 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
3. Panią Jolantę Garbocz - Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:
- Zarządzenia nr 201/2019 z dnia 15 marca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
 - Zarządzenia nr 202/2019 z dnia 15 marca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
4. Pana Tomasza Szatoń – Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:
- Zarządzenia nr 1139/2013 z dnia 2 września 2013 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
 - Zarządzenia nr 1140/2013 z dnia 2 września 2013 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- Zarządzenia nr 448/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
5. Panią Małgorzatę Staniewską – Zastępcę Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:
- Zarządzenia nr 1138/2013 z dnia 2 września 2013 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
 - Zarządzenia nr 1137/2013 z dnia 2 września 2013 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
 - Zarządzenia nr 447/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
6. Panią Dorotę Hędrzak – Inspektora w Dziale Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:
- Zarządzenia nr 214/2016 z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
7. Panią Izabelę Mielczarek – Starszego Inspektora w Dziale Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu na podstawie:
- Zarządzenia nr 218/2016 z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani Grażyna Urbańska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do dnia 27 września 2018 r.,
- Pani Magdalena Stefańska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu od dnia 1.10.2018 r.,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Wykaz pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy o świadczenia rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów stanowi załącznik do projektu wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli, str. 47)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych

- oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
 4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670),
 5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
 6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
 7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
 8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2204 ze zm.),
 9. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 931 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniła i wyjaśnień udzielała:

1. Dyrektor Ośrodka – Pani Magdalena Stefańska,
2. Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych Ośrodka – Pan Tomasz Szatoń,
3. Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Ośrodka – Pani Małgorzata Staniewska.

Informacje ogólne:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu został utworzony na mocy Uchwały Nr XV/83/90 Miejskiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 27 kwietnia 1990 r. oraz Zarządzenia nr 12 Prezydenta Miasta Wałbrzych z dnia 18 maja 1990 r.

Jednostką kieruje Pani Magdalena Stefańska, zatrudniona na stanowisku Dyrektora od 1.10.2018 r. do 27.09.2018 r. jednostką kierowała Pani Grażyna Urbańska. W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XIV/104/11 Rady Miejskiej z dnia 21 czerwca 2011 r. ze zmianami.

Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/17 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 2 stycznia 2017 r. ze zmianami.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że: „Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS w Wałbrzychu informuje osoby ubiegające się o świadczenia o warunkach ubiegania się i o terminach składania wniosków poprzez; 1. Stronę internetową, 2. Informacje eksponowane w gablotach w siedzibie Działu Świadczeń Rodzinnych, 3. Informacje przekazywane bezpośrednio zainteresowanym przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin i koordynatorów pieczy zastępczej podczas pracy terenowej, 4. Komunikaty zamieszczane w lokalnej prasie, 5. Informacje przekazywane przez kierownictwo Działu przy okazji uczestnictwa w programach telewizji lokalnych”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w formie przekazu pocztowego oraz w formie przelewu na konto bankowe świadczeniobiorcy.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek- piątek 7³⁰ - 15³⁰.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019, do dnia 15.05.2019 r., do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wpłynęło 4.539 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 12 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wypłacono 30.327 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 8.930,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 19.996,

- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 1.286,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 68.

Ośrodek wypłacił 11.912 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 121,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 553
- samotnego wychowywania dziecka, z tego wypłacone na podstawie: - 2.492
- art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 1.892,
- art. 11a ust. 1 pkt. 2 ustawy – 594,
- art. 11a ust.1 pkt 3 ustawy – 6
- art. 11a ust. 2 ustawy – 0
- art. 11 a ust.3 ustawy – 2.222
- art. 11 a ust.4 ustawy - 270
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 393,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 2.116,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - 61,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 250,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 4.725.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 24.002 zasiłków pielęgnacyjnych, 2.461 świadczeń pielęgnacyjnych, 532 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 284 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 1.695 świadczeń rodzicielskich.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierały 6.335 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 2.697 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 1.127,
- na 2 dzieci – 992,
- na 3 dzieci – 403,
- na 4 i więcej dzieci – 175.

W okresie od 1.10.2018 r. do 15.05.2019 r. Ośrodek wydał 5.412 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 262 decyzje odmowne w tym z powodu przekroczenia kryterium dochodowego – 240 decyzji oraz z powodu niespełnionych warunków przyznania świadczenia 22.

Od treści wydanych decyzji złożono 22 odwołania do organu II instancji. Organ II

instancji w 7 przypadkach utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję, jedną uchylił i rozstrzygnął sprawę, w 7 przypadkach uchylił decyzję i przekazał do ponownego rozpatrzenia, a 3 przypadkach uchylił zaskarżoną decyzję w całości i umorzył postępowanie organu właściwego. Obecnie 4 sprawy czekają na rozstrzygnięcie przez Organ II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1. A.A.** – MOPS.DŚR.4320/3583/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
- 2. K.F.** – MOPS.DŚR.4320/1144/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
- 3. K.B.** – MOPS.DŚR.4320/6817/2018 z dnia 15.10.2018 r.,
- 4.U.F.** – MOPS.DŚR.4320/6988/2018 z dnia 10.10.2018 r.,
- 5.M.B.** – MOPS.DŚR.4320/3348/2018 z dnia 26.10.2018 r.,
MOPS.DŚR.4328/3348/2018 z dnia 20.02.2019 r.,
MOPS.DŚR.4323/3348B/2018 z dnia 20.02.2019 r.,
MOPS.DŚR.4320/3348/2/2018 z dnia 20.02.2019 r.,
- 6.R.B.** – MOPS.DŚR.4320/3542/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
- 7.K.J.** – MOPS.DŚR.4322/9277/SP/2018 z dnia 21.03.2019 r.,
MOPS.DŚR.4321/9277/ZP/2018 z dnia 21.03.2019 r.,
- 8.B.P.** – MOPS.DŚR.4320/4441/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
- 9.A.R.** – MOPS.DŚR.4320/3809/2018 z dnia 11.09.2018 r.,
- 10.A.W.** – MOPS.DŚR.4321/9141/ZP/2018 z dnia 4.03.2019 r.,
- 11. D.W.** – MOPS.DŚR.4321/9174/ZP/2018 z dnia 5.03.2019 r.,
- 12. K.M.** – MOPS.DŚR.4321/4935/ZP/2018 z dnia 11.03.2019 r.,
- 13. B.N.** – MOPS.DŚR.4321/273/ZP/2018 z dnia 5.12.2018 r.,
MOPS.DŚR.4322/273/ŚP/2018 z dnia 5.12.2018 r.,
- 14.E.H.** – MOPS.DŚR.4321/6911/ZP/2018 z dnia 27.02.2019 r.,
MOPS.DŚR.4322/6911/ŚP/2018 z dnia 27.02.2019 r.,
- 15.R.J.** – MOPS.DŚR.4321/2402/ZP/2018 z dnia 14.12.2018 r.,
MOPS.DŚR.4322/2402/ŚP/2018 z dnia 14.12.2018 r.,
- 16.B.K.** – MOPS.DŚR.4320/1298/ZP/2015, z dnia 2.08.2016 r.,
MOPS.DŚR.4321/1298/ZP/ZM/2015 z dnia 1.11.2018 r.,
MOPS.DŚR.6914/ŚP/2018 z dnia 4.03.2019 r.,

17.A.B. – MOPS.DŚR.4320/8012/2018, z dnia 5.11.2018 r.,
18.I.J. – MOPS.DŚR.4320/762/2018 z dnia 7.09.2018 r.,
19.I.B. – MOPS.DŚR.4326/8648/SZO/2018 z dnia 7.12.2018 r.,
20.A.F. – MOPS.DŚR.4320/271/2018 z dnia 7.11.2018 r.,
21.B.Cz. – MOPS.DŚR.4326/6550/SZO/2018 z dnia 27.09.2018 r.,
22.M.K. – MOPS.DŚR.4328/9325/ŚR/2018 z dnia 2.04.2019 r.,
23.A.W. – MOPS.DŚR.4328/4011/ŚR/2017 z dnia 20.07.2018 r.,
24.M.W. – MOPS.DŚR.4328/9330/ŚR/2018 z dnia 3.04.2019 r.,
25.E.N.T. – MOPS.DŚR.4328/7076.ŚR/2018 z dnia 8.04.2018 r.,
26.M.K. – MOPS.DŚR.4320/4910/2018 z dnia 31.08.2018 r.,
27.M.B. – MOPS.DŚR.4320/558/2018 z dnia 12.09.2018 r.,
28.D.B. – MOPS.DŚR.4320/3637/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
29.P.B. – MOPS.DŚR.4320/6206/2018 z dnia 25.03.2019 r.,
30.A.M. – MOPS.DŚR.4320/6192/2018 z dnia 20.09.2018 r.,
31.P.P. – MOPS.DŚR.4320/2765/2018 z dnia 20.09.2018 r.,
32.W.B. – MOPS.DŚR.4320/4903/2018 z dnia 17.09.2018 r.,
33.M.C. – MOPS.DŚR.4323/9132/B/2018 z dnia 19.03.2019 r.,
34.M.B. – MOPS.DŚR.4323/9284/B/2018 z dnia 8.04.2019 r.,
35.A.CH. – MOPS.DŚR.4320/5969/2018 z dnia 29.04.2019 r.,
36.A.W. – MOPS.DŚR.4320/1613/2018 z dnia 12.03.2019 r.,
37.W.B. – MOPS.DŚR.4323/8989/B/2018 z dnia 27.03.2019 r.,
38.M.K. – MOPS.DŚR.4321/1496/ZP/2017 z dnia 14.04.2018 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 45 zasiłków rodzinnych oraz 57 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 1,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 4,
 - samotnego wychowywania dziecka – 2,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 12,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 5,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 29,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 2,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 2,
- 9 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 5 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 5 świadczeń rodzicielskich.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała informację o uzyskanych dochodach, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

MOPS w Wałbrzychu samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,

- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został

zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych decyzjach administracyjnych ustalających uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną – błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek o zasiłek pielęgnacyjny jest składany przez osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka. W sentencji decyzji zawarto sformułowanie, że świadczenie przyznajemy dla osoby niepełnosprawnej reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego lub inną osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka. W polu adresowym decyzji wskazana jest osoba składająca wniosek, nie zaś osoba uprawniona. Wynika to z ograniczeń nałożonych przez system dziedzinowy przeznaczony do obsługi świadczeń. Prowadzone są rozmowy z dostawcą oprogramowania aby umożliwić w szablonie w polu adresowym wskazanie danych osoby uprawnionej”.

(dowód: akta kontroli str. 185)

2. W sprawie nr 22 (M.K.) przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do dnia 31.03.2019 r. czyli do końca ważności orzeczenia o niepełnosprawności dziecka. W uzasadnieniu decyzji nie wskazano, dlaczego świadczenie przysługuje do końca marca 2019 r. Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione,

dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Zgodnie z art. 13 ustawy o świadczeniach rodzinnych dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje dziecku do ukończenia 16 roku życia jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. Natomiast z art. 24 ust. 3 ww. ustawy prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności osoby, ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Ponieważ w tej sprawie orzeczenie o niepełnosprawności było wydane do 31.03.2019 r. dodatek z mocy ustawy przysługiwał tylko do tej daty. W związku z tym odstąpiono od uzasadnienia decyzji ponieważ w całości żądanie strony zostało zaspokojone”.

(dowód: akta kontroli, str. 187-192)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 12 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 4 spraw:

1.M.L., 2.A.K., 3.M.K., 4.A.R.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski, Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku. W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa od dnia 1 lipca 2013 r. daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 10.759 świadczeń dla 239 rodzin.

W okresie tym wydał 551 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji odmownych. Od treści wszystkich wydanych decyzji odmownych strony wniosły odwołania do organu II instancji. Organ II instancji uchylił 4 decyzje i rozstrzygnął sprawę oraz utrzymał w mocy 1 decyzję.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

- 1. B.M.** – MOPS.DŚR.4327/4zdo/2013 z dnia 30.05.2014 r.,
MOPS.DŚR.4327/4/Z/ZDO/2013 z dnia 8.11.2018 r.,
- 2. J.D.** – MOPS.DŚR.4327/146zdo/2013 z dnia 6.06.2014 r.,
MOPS.DŚR.4327/146ZDO/Z/2013 z dnia 8.11.2018 r.,
- 3. B.W.** – MOPS.DŚR.4327/98zdo/2013 z dnia 17.06.2014 r.,
MOPS.DŚR.4327/98ZDO/Z/2013 z dnia 1.11.2018 r.,

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

1. W sprawach nr 1 (B.M.) oraz nr 2 (J.D.) aktualizacja wywiadów środowiskowych przeprowadzana była bez zachowania terminu wskazanego w art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zgodnie z którym aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna pozostało więcej niż 3 miesiące oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W przypadku Pana J.D. wniosek o przeprowadzenie wywiadu został sporządzony w dniu 8.12.2014 r. przez podinspektora K.T. jak wynika z akt sprawy wniosek ten nie został przekazany do Zespołu Pracy Socjalnej. Pani T. była zatrudniona w Dziale tylko do 31.12.2014 r.. W przekazanych przez nią do dalszego prowadzenia spraw nie znajdowała się obecnie kontrolowana teczka, stąd brak wywiadu nie został na czas zauważony. (...) W przypadku Pani B.M. wywiad został przeprowadzony z opóźnieniem. Wynikało to z przeoczenia pracownika prowadzącego postępowanie. Wywiad ten potwierdził fakt sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną (...).”

(dowód: akta kontroli, str. 193)

2. W sprawie nr 3 (B.W.) decyzja zmieniająca została wydana w dniu 1.11.2018 r., tj. w dniu ustawowo wolnym od pracy.

Zgodnie z art. 1 pkt 1 lit. j ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2015 r, poz. 90) 1 listopada – Wszystkich Świętych, jest dniem wolnym od pracy. Podanie niewłaściwej daty wydania decyzji może zostać sprostowane na zasadach określonych w art. 113 k.p.a. Organ administracji, który wydał decyzję z takim uchybieniem na wniosek strony lub z urzędu, może w drodze postanowienia sprostować tę oczywistą omyłkę. Tego typu rozstrzygnięcie będzie możliwe jedynie wtedy, gdy organ administracji na podstawie posiadanych akt będzie w stanie ustalić faktyczną datę wydania decyzji.

Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika:

„Program dziedzinowy do obsługi świadczeń rodzinnych firmy RADIX automatycznie rejestrował decyzje zmieniające z datą rozpoczęcia okresu świadczeniowego czyli z datą 1.11.2018 r. Podczas przygotowania projektu decyzji pracownicy edytowali datę wydania decyzji na datę bieżącą. W przypadku Pani B.W. pracownik tej daty nie zmienił. Był to jedyny taki przypadek (...).”

(dowód: akta kontroli str. 195-197)

3. W sprawach nr 1 (B.M) oraz nr 2 (J.D.) w podstawie prawnej decyzji zmieniającej wysokość kwoty świadczenia dla opiekunów przywołany jest nieaktualny publikator ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego. Jest Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 winien być Dz. U. z 2018 r., poz. 2096.

Zgodnie z art. 107 Kpa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z podaniem jego źródła publikacji.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W szablonie decyzji zmieniającej wysokość zasiłku dla opiekunów znajduje się publikator ustawy KPA Dz. U. z 2017 r., poz. 1257. Szablon ten został utworzony w październiku 2018 r. przed publikacją nowego tekstu jednolitego w dniu 5.11.2018 r. Decyzje zmieniające wysokość zasiłku dla opiekuna były wydawane w okresie od 2 do 16 listopada 2018 r. i szablon nie zdążyliśmy zaktualizować”.

(dowód: akta kontroli, str. 199)

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wyplata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2018/2019 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 1.326 osobom z 1.032 rodzin, wypłacano również świadczenia dla 80 osób w związku z zamieszkiwaniem dłużnika alimentacyjnego poza granicami Polski i niemożnością wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów.

W okresie tym wypłacono 3.438.681 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 3.064.946 świadczenia,
- w wieku 18 – 24 lat – 370.165 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 3.570 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2018 r. do dnia 15.05.2019 r. Ośrodek wydał 1.103 decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji 3 osoby wniosły odwołania do organu II instancji. Organ II instancji

do dnia kontroli nie wydał rozstrzygnięć w ww. sprawach.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 25 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 14 decyzjami administracyjnymi dla 8 wnioskodawców. Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

- 1.K.D.** – MOPS.DŚR.4310/7776/FA/2018 z dnia 12.10.2018 r.,
MOPS.DŚR.4310/4476/2/FA/2018 z dnia 12.10.2018 r.,
MOPS.DŚR.4310/4476/3/FA/2018 z dnia 12.10.2018 r.,
- 2.D.H.** - MOPS.DSR.4310/4796/FA/2018 z dnia 1.10.2018 r.,
MOPS.DŚR.4310.4796/2/FA/2018 z dnia 1.10.2018 r.,
- 3.E.K.** - MOPS.DŚR.4310/5171/FA/2018 z dnia 16.10.2018 r.,
MOPS.DŚR.4310/5171/2/FA/2018 z dnia 16.10.2018 r.,
- 4.M.C.** – MOPS.DŚR.4310/1219/FA/2018 z dnia 27.09.2018 r.,
- 5.A.K.** - MOPS.DSR.4310/6859/2/FA/2018 z dnia 24.10.2018 r.,
MOPS.DSR.4310/6859/FA/2018 z dnia 24.10.2018 r.,
- 6.A.D.** - MOPS.DSR.4310/2600/FA/2018 z dnia 3.09.2018 r.,
- 7.E.K.** - MOPS.DŚR.4310.873/FA/2018 z dnia 2.11.2018 r.,
- 8.D.J.** – MOPS.DSR.4310/6833/FA/2018 z dnia 3.10.2018 r.,
MOPS.DSR.4310/6833/2/FA/2018 z dnia 3.10.2018 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku, gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej

bezsukuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 14 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (M.M.), nr 2 (J.K.), nr 3 (P.Cz.), nr 4 (K.Z.), nr 5 (M.B.), nr 6 (M.F.), nr 7 (S.K.), nr 8 (M.C.), nr 9 (G.C.), nr 10 (W.M.), nr 11 (M.K.), nr 12 (J.K.), nr 13 (A.J.), nr 14 (K.B.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Miasta Wałbrzycha, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Miejskiej, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. W skontrolowanych sprawach nr 1 (M.M.), nr 2 (J.K.), nr 5 (M.B.), nr 6 (M.F.), nr 8 (M.C.) oraz nr 10 (W.M.) dłużnicy nie zgłosili się na przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz nie złożyli oświadczenia majątkowego. Z dokumentacji prowadzonych postępowań wynikało, że Ośrodek zawiadamiał Komendę Policji o możliwości popełnienia przestępstwa tj. uchylania się od obowiązku alimentacyjnego.

W sprawdzonych sprawach w stosunku do żadnej osoby obecnie nie zostało wszczęte postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bowiem nie wystąpiła taka potrzeba. Nie wydano żadnej decyzji w powyższym zakresie, co skutkowało brakiem składanych wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny oraz brakiem zapytań do centralnej ewidencji kierowców o udzielenie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzje przyznające osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W przypadku otrzymania wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika od organu właściwego wierzyciela po przeprowadzonym postępowaniu informował, pisemnie organ zainteresowany o podjętych działaniach i ich efektach.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędne oznaczenie strony postępowania w decyzji dot. zasiłku pielęgnacyjnego,
- nierzetelne sporządzenie decyzji administracyjnych, brak w uzasadnieniu wyjaśnienia dlaczego świadczenie nie zostało przyznane na cały okres zasiłkowy,
- nieterminowe przeprowadzanie aktualizacji wywiadów środowiskowych u osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w zasiłkach dla opiekunów,
- przywoływanie błędnych dat wydania decyzji,
- błędna podstawa prawna w decyzjach zmieniających kwotę zasiłku dla opiekunów.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnoprawnej lub innej osoby uprawnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne winna być osoba niepełnosprawna reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego.
Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób staranny i rzetelny. Uzasadnienie powinno zawierać uzasadnienie prawne i faktyczne oraz winno być formułowane ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczne i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości, przede wszystkim rzetelnie określać okres przyznanego świadczenia.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Aktualizacje wywiadów w sprawach o ustalenie i wypłatę zasiłków dla opiekunów przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.
Podstawa prawna: art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.)
Termin wykonania: na bieżąco.
4. W decyzjach administracyjnych przywoływać właściwą datę wydania decyzji administracyjnej. Podanie niewłaściwej daty wydania decyzji może zostać sprostowane na zasadach określonych w art. 113 k.p.a. Organ administracji, który wydał decyzję z takim uchybieniem na wniosek strony lub z urzędu, może w drodze postanowienia sprostować tę oczywistą omyłkę. Tego typu rozstrzygnięcie będzie możliwe jedynie wtedy, gdy organ administracji na podstawie posiadanych akt będzie w stanie ustalić faktyczną datę wydania decyzji.

Podstawa prawna: art. 107 § 1, art. 113 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Podstawę prawną w decyzjach administracyjnych dotyczących zasiłku dla opiekuna powoływać dokładnie ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Prezydent Miasta Wałbrzych, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Orszula Szczablowska
Orszula Szczablowska

